

همیشه‌ای جامعه

روایت رئیس بنیاد اسراء از زندگی علامه جوادی آملی در مراسم رونمایی از کتاب مجله «فقیه عارف» که در موسسه همشهری برگزار شد

۹۰ سال تحصیل، تدریس و تألیف

فضای علمی ۳۰۰ حدیث را با بسیاری می خوانند و مدار زندگی شان براساس این ۳ حدیث است. نخستین حدیث همان حدیث نبوی است که پیامبر اکرم (ص) می فرماید: «طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَةٍ»؛ این تائ فریضه، تائی مبالغه است؛ یعنی خیلی خیلی طلب علم واجب است. برخی در اهل تسنن و تشیع کلمه فریضه را در حوزه مسائل فقهی برده‌اند و گفته‌اند که برخی فرایض واجب عینی و کفایبی است؛ در حالی که سطح این واجب از واجب کفایبی و عینی برتر است. نفس اینکه انسان باید علم آموز باشد و باید با حضور ۳ فرزند علامه، محمد مخبر دزفولی مشاور و دستیار رهبر معظم انقلاب، یوسف نوری استاندار مازندران، جمعی از اهالی حوزه علمیه قم و تهران و اهالی فرهنگ برگزار شد.

گزارش گروه جامعه

عصر روز گذشته، مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی همشهری میزبان خیل علاقه‌مندان، شاگردان و دوستان فقهی عالم بود. آنها از شهرهای مختلف آمده بودند تا در مراسم رونمایی کتاب مجله آیه همشهری با عنوان «فقیه عارف» که درباره زندگی آیت‌الله علامه عبدالله جوادی آملی است، شرکت کنند؛ مراسمی که با حضور ۳ فرزند علامه، محمد مخبر دزفولی مشاور و دستیار رهبر معظم انقلاب، یوسف نوری استاندار مازندران، جمعی از اهالی حوزه علمیه قم و تهران و اهالی فرهنگ برگزار شد.

حجت‌الاسلام مرتضی جوادی آملی، رئیس بنیاد بین‌المللی علوم و حیاتی اسراء در این مراسم به بیان نکاتی از ویژگی‌های پدر بزرگوارشان پرداخت و گفت: این کتاب انتخاب مناسبی در رابطه با شخصیت حضرت آقا بود تا گوشه‌ای از شخصیت ایشان بیان شود. بدون تعارف بگویم که نخستین بار پشت تریبونی ایستاده‌ام که باید از شخصیت حضرت آقا صحبت کنم. انصافا کار سختی است. او افزود: من هر شب و روز کنار حضرت آقا هستم؛ ولی هنوز ایشان را نشانختم‌ام. هر چه به ایشان نزدیک می‌شوم این نورانیت را بیشتر حس می‌کنم. ما در زندگی عالم و شخصیت فرهیخته بسیار دیده‌ایم؛ اما وجود فردی عالم در این سطح کم‌نظیر و حتی بی‌نظیر است.

نظر علامه طباطبایی درباره آینده تفسیر
فرزند آیت‌الله جوادی آملی در رابطه با جایگاه ایشان خاطرهای از مرحوم علامه طباطبایی ذکر کردند و گفتند: زمانی که از مرحوم علامه طباطبایی سؤال کردند که آینده تفسیر، فلسفه و فقه را چطور مشاهده می‌کنید و از میان شاگردان به چه کسی باور دارید، علامه طباطبایی با همان شرایط بیماری اصرار داشتند که نام حضرت آقا را ببرند. علامه یک چراغ را روشن کردند که هنوز این چراغ نورافشانی می‌کند. او در ادامه صحبت‌هایش خطاب به حضار گفت: شما با سخنان و فرمایشات حضرت آقا آشنا هستید. بسیاری می‌دانند که ایشان در

برهانی و مستدل شناخته می‌شوند و انسان می‌تواند با برهان از آنها دفاع و آنها را ارائه کند. این دسته را علوم عقلی می‌دانند. علم کلام، علم فلسفه و حکمت و علم عرفان نظری از منظر استاد به‌عنوان «آیه مُخَكَّمَة» شناخته شده‌اند.

این حدیث اساس زندگی حضرت آقا است

رئیس بنیاد بین‌المللی علوم و حیاتی اسراء به تشریح «سَنَّة قَائِمَة» پرداخت و گفت: این سنت شامل آن دسته از خلیقات، خصلت‌ها و ملکات راسخ می‌شود که به‌صورت ملکات نفسانی و روحانی در انسان نورافشانی می‌کنند؛ بنابراین تمام آنچه به اخلاق برمی‌گردد، ذیل این سنت مطرح است. «فَرِيضَةٌ عَادِلَةٌ» هم آن دسته از احکامی است که بر مبنای عدل، پایدار و در جامعه منتشر شده‌است.

ایشان همه زندگی‌شان را در کرسی تحصیل و تألیف بوده‌اند

او به بیان خاطرهای از آخرین نماز جمعه آیت‌الله جوادی آملی پرداخت و گفت: حضرت استاد در آخرین نماز جمعه که به قول خودشان غزل خداحافظی بود، گفتند که کار امام‌جمعه این است که بر مبنای این حدیث، مشی زندگی

خود را تعیین کند و به‌گونه‌ای مسیر حیات خود را بسازد که همواره به آن بعد توجه کند و سعی کند این ۳ بخش رسالت را به‌درستی انجام دهد. رئیس بنیاد بین‌المللی علوم و حیاتی اسراء تأکید کرد: از آن روزی که خودمان را شناختیم تاکنون که سن مبارک حضرت آقا ۹۰ گذشته است، یک روز و یک لحظه هم نبوده‌است که ایشان از این امر جدا باشند؛ بلکه یا در کرسی تحصیل، تدریس و تألیف بوده‌اند یا در کرسی این بوده‌اند که سخن مردم را به‌درستی و به‌حق منتقل کنند. همواره به هر سؤالی در حوزه‌های مختلف علمی، فلسفی و مسائل ریز جامعه پاسخ می‌دهند.

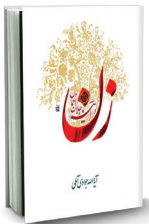
تقدیر پدر از شخصیت مادرمان

فرزند آیت‌الله جوادی آملی به بیان خاطرهای از مادر مرحوم خود پرداخت و گفت: خدا مادر را غریق رحمت کند که در تمام لحظات با حضرت والد بزرگوار همراهی می‌کردند. حاج آقا بعد از رحلت مادر حرف‌هایی گفتند که در زمان حیات مادر این روایت‌ها را شنیده بودیم. به‌عنوان مثال ۴ سال بعد از شروع زندگی، حضرت آقا به تهران و قم مهاجرت کردند چون برای ایشان درس و مباحث علمی مهم بود. حضرت آقا این نکته را گفتند که ما می‌فهمیدیم برای چه می‌رویم؛ اما ایشان (همسر حاج آقا) حتی یک‌بار به‌هم نگفتند که من اول زندگی با فرزند چطور تنها باشم، حتی یک‌بار هم گله نکردند. این خاطره در ذهن این حکیم می‌ماند؛ زیرا تمام این توفیقات همین‌گونه مبدأ و منتهایش از جانب پروردگار است، چنین سبک زندگی‌ای نیز می‌تواند قابلیت‌هاست. در آن دوران اینگونه زندگی بسیار سخت بود و طرفین پذیرفتند که برای یک کار بزرگ انفاق و ایثار کنند.

او افزود: وقتی سن بالا می‌رود، خانم به آقا می‌گوید که من زودتر از شما بروم. حاج آقا همیشه می‌گفتند که من زودتر بروم؛ اما یک‌بار گفتند که شما زودتر بروید که به‌خاطر من مجلس ترجمه درستی گرفته می‌شود، و شما با عزت از این دنیا رخت برمی‌بندید، ما شاهد بودیم که کل ایران در این عزا در کنار ما حاضر بودند.

معرفی کتاب

زن در آینه جلال و جمال

کتاب «زن در آینه جلال و جمال» مجموعه درس‌هایی است از استاد آیت‌الله جوادی آملی که در مرکز دینی و فرهنگی جامعه‌الزهرا قم در میان محصلان آن مرکز مورد مطالعه و مذاقه قرار گرفته است. این کتاب در ۵ بخش تدوین شده و به موضوعاتی مانند زن در قرآن، زنان بافضیلت در قرآن، زن در عرفان، زن در برهان، زنان فرزانه، زن و تصدی امور اجرایی، زن و مدبریت خانواده، حجاب حق الهی، پاسخ به شبهات و... می‌پردازد. این کتاب می‌گوشد تا مقام و منزلت زن را تبیین و موقعیت فردی و اجتماعی و نقش مؤثر و جهت‌دار وی را در جامعه، براساس رهیافت قرآنی، عقلی و عرفانی بیان کند.

اعجاز قرآن

کتاب «در سنامه اعجاز قرآن در اندیشه و آثار حضرت آیت‌الله العظمی جوادی آملی» اثر قابل توجهی است که به نوبه خود سعی دارد براساس اندیشه‌ها و آثار استاد، حضرت آیت‌الله جوادی آملی شایسته‌ای از این موضوع مهم ارائه کند و از جنبه‌های مختلف به بحث اعجاز قرآن و جایگاه آن بپردازد که از عمده‌ترین آن، عقل‌باوری و نسبت به اعجاز است؛ گرچه حس و علوم تجربی که از توان آن ندارد که نسبت به معجزه و نقش اعجاز، اظهار نظر منفی یا مثبت کند، عقل تجربی که از مواهب الهی به‌شیر است، نقش آفرینی در پیاده‌سازی احکام اسلامی در نظام قضایی جمهوری اسلامی همگام و همراه با شهید آیت‌الله دکتر بهشتی و در مجالس خبرگان نباید غافل شد.

او افزود: از اثرگذاری ایشان در مسائل اجتماعی و حکمرانی اسلامی و حضور در بسیاری از سنگرها و مسئولیت‌ها به‌عنوان امین امام و رهبری از قبیل رساندن پیام امام راحل به گویاچف و امامت جمعه و همراهی با رهبری معظم انقلاب اسلامی به‌عنوان امام جامعه اسلامی و اهتمام و توجه به مسائل و مشکلات مردم و شهروندان در حوزه‌های معیشتی و انکسای دلسوزانه آن به مقامات مسئول و متولیان امور اجرایی کشور نباید غفلت شود.

قرآن در نهج البلاغه

کتاب «قرآن در نهج‌البلاغه» اثر آیت‌الله عبدالله جوادی آملی است که در فصل به فصل و تالیف و تألیف است. این کتاب به بررسی و تفسیر آیات قرآنی در نهج‌البلاغه می‌پردازد. در فصل آخر کتاب، در «بررسی نظام غایی قرآن در نهج‌البلاغه» می‌خوانید: «نظام علیست و معلولیت آن است که برای هر فعلی، فاعل و غایت است؛ یعنی هیچ فعلی بدون مبدأ فاعلی و برحسب اتفاق پدید نمی‌آید و نیز هیچ کاری بدون هدف نخواهد بود. البته اهداف کارها متنوع هستند؛ زیرا افعال گوناگونند؛ چراکه، فاعل‌ها نیز متفاوت هستند و از این ضابط جامع، هیچ فعلی استثناء نشده و نمی‌شود. اما فاعل‌ها در تأثیر تفاوتی که دارند ممکن است برخی از آنها هدف خاصی که خارج از هستی آنهاست، داشته باشند و با انجام فعل مخصوص، بین خود و هدف خویش بیوند برقرار کنند».

کوتاه‌تر از گزارش

فرهنگ شهادت تنها سلاحی که پدافند ندارد

مشاور و دستیار رهبر معظم انقلاب در همایش بزرگداشت آیت‌الله جوادی آملی ایشان را شخصیتی جامع و تراز برای جامعه علمی و اجتماعی کشور و نسل امروز و آینده خواند و تأکید کرد: امروز نیاز ما به فرهنگ محمدی، زنان، علوی و حسینی و اندیشه‌های بر گرفته از علوم آل‌محمد(ص) از همه وقت‌ها بیشتر است.

محمد مخبر ضمن تشکر از مؤسسه همشهری برای برگزاری این همایش افزود: شخصیت علامه جوادی آملی به شکلی است که با توجه به حوزه نفوذ علمی ایشان باید یک کنگره بین‌المللی برگزار شود و آن‌شاه‌الله خواهد شد. عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام کلید حل همه مسائل چه در داخل و چه در بیرون را توجه به فرهنگ ناب محمدی خواند و با تأکید بر اینکه امروز نیاز ما به فرهنگ محمدی، علوی و حسینی و اندیشه‌های برگرفته از علوم آل‌محمد(ص) از همه وقت‌ها بیشتر است، گفت: امروز فرهنگ جهاد و شهادت تنها اسلحه‌ای است که پدافندی ندارد و مدیون این شخصیت‌هاست.

مخبر مبارزات دوران انقلاب و جنگ تحمیلی و امروز غزه و لبنان را مثال‌هایی برای این مدعا ذکر کرد و افزود: همه قدرت‌های جهان با همه تجهیزات نظامی در مقابل یک باریکه ۳۶۰ کیلومتر مربعی و با جمعیت ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر، مقاومت برخاسته از اندیشه‌های انقلابی امام و رهبری، به‌رغم همه جنایات و فجایعی که آفریدند، به زانو درآمده‌اند و امروز رژیم غاصب، برای ماندن می‌جنگد و آن‌شاه‌الله پیش‌بینی حضرت آقا به وقوع خواهد پیوست.

او در این همایش بزرگداشت، سخن در مورد علامه گرانقدر حضرت آیت‌الله العظمی جوادی آملی را یک موضوع سهیل و متنوع خواند و گفت: برجستگی‌های علمی آیت‌الله جوادی آملی حقیقتاً مسدق جامع معقول، منقول و مشهود است که بعد از مرحوم کمپانی و حضرت امام کمر چنین مصداقی داریم و از این باب سخن گفتن درباره ایشان سهل است. او انتشار حدود ۶۵ عنوان و ۲۰۹ جلد کتاب را نمونه‌ای از برجستگی‌های علمی ایشان دانست و افزود: در کنار ایجاد یک نظیر علمی ایشان به‌ویژه در حوزه‌های تفسیر قرآن و کلام و فلسفه، از شخصیت سیاسی و اجتماعی ایشان در برهه‌های مختلف حیات با برکت این عالم مجاهد در دوران نهضت و حضرت امام و مقابله با رژیم منحوس پهلوی و قبول مسئولیت در شورای عالی قضایی و نقش آفرینی در پیاده‌سازی احکام اسلامی در نظام قضایی جمهوری اسلامی همگام و همراه با شهید آیت‌الله دکتر بهشتی و در مجالس خبرگان نباید غافل شد.

او افزود: از اثرگذاری ایشان در مسائل اجتماعی و حکمرانی اسلامی و حضور در بسیاری از سنگرها و مسئولیت‌ها به‌عنوان امین امام و رهبری از قبیل رساندن پیام امام راحل به گویاچف و امامت جمعه و همراهی با رهبری معظم انقلاب اسلامی به‌عنوان امام جامعه اسلامی و اهتمام و توجه به مسائل و مشکلات مردم و شهروندان در حوزه‌های معیشتی و انکسای دلسوزانه آن به مقامات مسئول و متولیان امور اجرایی کشور نباید غفلت شود.

مخبر همراهی و پشتیبانی آیت‌الله جوادی آملی از مواضع مقام معظم رهبری را در تمام موضوعات و مقاطع یکی دیگر از ویژگی‌های ایشان برشمرد.

مخبر ادامه داد: درباره بخش متنوع شخصیت ایشان باید گفت درست است که از توفیق‌های حضرت علامه توفیق در داشتن استادان بسیار گرانقدر است؛ امام، علامه طباطبایی، آیت‌الله بروجرئی، محقق داماد، علامه شحرانی، الهی قمشه‌ای، محمدتقی آملی و... ولی این استادان هزاران شاگرد داشته‌اند. باید بررسی شود چه بعدی از شخصیت ذاتی و کسبی ایشان منجر به ظهور چنین شخصیتی شد. به‌نظرم این موضوع به‌صورت جدی باید تحقیق شود که این برای آینده حوزه مطلب بسیار مهمی است.

مشاور و دستیار رهبری در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به ظهور فناوری‌های نوین خصوصا در بخش دیجیتال، گفت: امروز فناوری‌های جدید همه‌چیز را در متحول می‌کند. خوشبختانه نخبگان بسیار خوبی در حوزه حضور دارند که این فناوری‌ها را باید در اختیار قرار بدهند.

او افزود: امروز مسائل مثل هوش مصنوعی در بعضی از مذاهب به‌کار گرفته شده و تشیع در فضای مجازی و بین‌الملل کم‌رنگ است که باید در این زمینه یک کار اساسی کرد.

گفتنی است، روز گذشته طی مراسمی در مؤسسه همشهری برای بزرگداشت علامه عبدالله جوادی آملی، کتاب «فقیه عارف» شامل روایت‌هایی ناب و کمتر شنیده شده از این عالم بزرگ نیز رونمایی شد.